

Kela|Fpa[®]

Vaativa lääkinällinen moniammatillinen yksilökuntoutus v. 2026 alkaen

Palveluntuottajien koulutus 12.11.2025 klo 8-9

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö

Kuntoutuspalvelujen ryhmä, kuntoutusryhmä ja työkykyryhmä

Koulutuksen sisältö

- Vaativa lääkinällinen moniammatillinen yksilökuntoutus
- Laskutus
- Kuntoutuksen hyödyn arviointi
- Yleisen osan nostot
- Kuntoutusraha
- Kysymyksiä ja keskustelua
- Pikapalaute

Kela|Fpa[®]

Vaativa lääkinällinen moniammatillinen yksilökuntoutus

Suunnittelijat Tuuli Saarni ja Virpi Vaarala, Kuntoutuspalvelujen ryhmä

Palvelut 1.1.2026 alkaen

Vaativa moniammatillinen yksilökuntoutus aikuiselle:

- Neurologiset sairaudet (FI)
- Selkäydinvammat (FI)
- Neurologiset sairaudet (SV)
- Tule-, reuma- ja yleissairaudet (FI)
- Aistivammat: näkö- ja kuulonäkövammat (FI)

Vaativa moniammatillinen yksilökuntoutus lapselle ja nuorelle:

- Neurologiset sairaudet ja yleissairaudet (FI)
- Aistivammat: kuulo-, näkö- ja kuulonäkövamma (FI)

Yksilökuntoutuksen toteutustavat

- Yksilökuntoutuksen pituus on 10, 15 tai 20 vuorokautta.
 - Suosituksena on toteuttaa yli 10 vrk kuntoutus vähintään kahdessa jaksossa.
- Yksilökuntoutus voi toteutua myös sopeutumisvalmennuksena:
 - Sopeutumisvalmennuksen pituus on 5 vuorokautta ja se toteutetaan yhdessä jaksossa.
 - Sopeutumisvalmennus toteutetaan pääasiallisesti yksilökuntoutuksen periaatteiden mukaisesti. Poikkeavat kohdat on mainittu erikseen palvelukuvauksen luvuissa.
- Palveluntuottajalla on oltava valmius toteuttaa sekä yksilökuntoutusta että sopeutumisvalmennuksena toteutuvaa yksilökuntoutusta.

Yksilökuntoutuksen tavoitteet

- **Yksilökuntoutuksen** tavoitteena on, että asiakas/asiakasperhe saa yksilöllistä tietoa ja konkreettisia ohjeita arjen toimintojen helpottumiseksi ja kuntoutumisen tukemiseksi. Asiakas/asiakasperhe saa tukea elämäntilanteeseensa ja käytännön ongelmien selvittämiseen. Lisäksi asiakas/asiakasperhe saa voimavaroja, keinoja ja valmiuksia osallistua monipuolisesti eri toimintoihin omassa arjessaan ja elinympäristössään.
- **Sopeutumisvalmennuksena** toteutuvan yksilökuntoutuksen tavoitteena on, että asiakas/asiakasperhe saa sairastumisensa ja/tai vammautumisensa **alkuvaiheessa** ohjausta ja tukea elämäntilanteensa hallintaan ja omien verkostojensa vahvistamiseen. Asiakas saa myös keinoja, apua ja valmennusta sairaudesta ja/tai vammasta aiheutuvien muutosten ja haasteiden ymmärtämiseen.

Kohderyhmät

- Aikuisten yksilökuntoutus on tarkoitettu
 - 18 – 65-vuotiaalle (aikuinen läheinen voi osallistua kuntoutukseen kuntoutuspäätöksessä mainitun ajan)
- Lasten ja nuorten yksilökuntoutus on tarkoitettu
 - alle 18-vuotiaalle lapselle tai nuorelle ja hänen perheelleen
 - 18–25-vuotiaalle nuorelle aikuiselle, jonka sairaus- ja elämäntilanne sekä kuntoutumisen tuen tarve edellyttävät tiivistä yhteistyötä koko perheen kanssa.

Myöntöedellytykset

- Myöntäminen edellyttää, että asiakkaalla on
 - diagnoosilla varmistettu neurologinen sairaus, selkäydinvamma, tule-, reuma- tai yleissairaus tai aistivamma (kuulo-, näkö- tai kuulonäkövamma)
 - sairaudesta, vammasta tai häiriöstä aiheutuvia oireita ja rajoitteita, jotka **heikentävät huomattavasti hänen suoriutumistaan** arjen ympäristöissä kuten kotona, päiväkodissa, koulussa, opinnoissa tai työelämässä
 - ajankohtaisesti tehostetun ja moniammatillisesti toteutettavan yksilökuntoutuksen **tai** sopeutumisvalmennuksena toteutuvan yksilökuntoutuksen tarve
 - mahdollisuus saada suoriutumiseen ja osallistumiseen lisähyötyä moniammatillisen yksilökuntoutuksen **tai** sopeutumisvalmennuksena toteutuvan yksilökuntoutuksen avulla.

Palvelun toteutus ja rakenne

Toteutus

- toteutus 12 kk aikana
- vaativana lääkinnällisenä kuntoutuksena (KKRL 9§)
- palveluntuottajan toimipisteessä
 - voi sisältää etäkuntoutusta asiakkaan arjessa ja palveluntuottajan toimipisteessä
- ryhmän koko on yhden moniammatillisen tiimin ammattihenkilön ohjaamana enintään 6 asiakasta
 - lapsilla/nuorilla mukana 1-2 huoltajaa ja 1-2 sisarusta.

Rakenne

- kutsukirje
- enakkoyhteydenotto n. 30 min.
- kasvokkainen kuntoutus 5, 10, 15 tai 20 vrk yhdessä tai useammassa jaksossa
- välitehtäviä, väliarvioinnit ja yhteensä 1-2 yksilöllistä väliyhteydenottoa (á 30 min.), jos kuntoutus toteutuu useammassa jaksossa
- 1-2 kpl yksilöllisiä seurantayhteydenottoja (á 30 min.) 1-3 kuukauden kuluessa viimeisestä kuntoutusjaksosta.

Kuntoutuspäivä

- Asiakkaan kuntoutuspäivän pituus on aina vähintään 6 tuntia.
- Ohjattua, moniammatillisen tiimin toteuttamaa kuntoutusta on keskimäärin:
 - **aikuisen palvelut:** 5 tuntia/kuntoutuspäivä, joka sisältää asiakkaalle yksilöllisesti ohjattua ohjelmaa vähintään 2–3 tuntia/kuntoutuspäivä.
 - **lapsen ja nuoren palvelut:** 4 tuntia/kuntoutuspäivä, joka sisältää asiakkaalle yksilöllisesti ohjattua ohjelmaa vähintään 2–3 tuntia/kuntoutuspäivä.
- Kuntoutuspäivä (6 tuntia) sisältää siirtymiset tilasta toiseen, ohjelman mukaiset tauot sekä lounas- ja välipalatauot.

Palveluntuottajan tehtävät ennen kuntoutuksen alkua

- Sovi yhdessä asiakkaan kanssa kuntoutuksen aloituksen ja kuntoutusjaksojen ajankohdat.
- Toimita asiakkaalle **kutsukirje 2 viikon kuluessa** kuntoutuspäätöksen saapumisesta.
- Toteuta asiakkaalle **ennakkoyhteydenotto keskimäärin 3 viikkoa ennen** kuntoutuksen alkamista.

Palvelutarpeen arviointi

- Selvitä ja arvioi etukäteen sekä ennakkoyhteydenotossa että asiakkaan asiakirjoista hänen henkilökohtaisen avuntarpeensa määrä ja tarvittavan avustamisen määrä.
- Asiakkaan palvelutarvetasoja on kaksi:
 - **Palvelutarvetaso 1:** Asiakkaalla on jonkin verran palvelutarvetta ja osittain avustavan henkilöstön tarvetta.
 - **Palvelutarvetaso 2:** Asiakkaalla on runsaasti ja lähes jatkuvaa palvelutarvetta sekä huomattava tarve avustavalle henkilöstölle.
- Palvelutarpeen tasoa voi tarkentaa asiakkaan ensimmäisen kuntoutusjakson aikana, mutta ei enää sen jälkeen.
- Resursoi tarvittava avustava henkilöstö koko kuntoutuksen ajalle.
- Palveluntuottajalla on oltava valmius toteuttaa palvelutarvetasojen 1 ja 2 mukaista kuntoutusta.
- Avustava henkilöstö vastaa asiakkaan avuntarpeeseen ympärivuorokautisesti.

Palveluntuottajan tehtävät kuntoutuksen aikana 1/5

- Toteuta yksilökuntoutus aina asiakkaan yksilölliset tarpeet ja voimavarat huomioiden ja kuntoutussuunnitelmassa asetettujen kuntoutustavoitteiden mukaisena.
- Järjestä aina ensimmäisen kuntoutusjakson alussa asiakkaalle (ja hänen läheiselleen) **yksilöllinen aloituskeskustelu**, jonka kesto on 45–60 minuuttia.
- Täytä yhdessä asiakkaan kanssa Omat tavoitteeni -lomake (GAS) ensimmäisen kuntoutusjakson aikana.

Palveluntuottajan tehtävät kuntoutuksen aikana 2/5

- Yksilötapaamiset:
 - Toteuta asiakkaalle yksilöllisesti ohjattua ohjelmaa vähintään 2–3 tuntia/kuntoutuspäivä.
 - Asiakkaan ja ammattihenkilöiden välisten yksilötapaamisten pituus on 45-60 minuuttia/tapaaminen.
 - Varmista, että asiakas tapaa yksilöllisesti kaikki tilanteessaan tarpeelliset moniammatillisen tiimin ammattihenkilöt.

Palveluntuottajan tehtävät kuntoutuksen aikana 3/5

- Ryhmämuotoinen toiminta:
 - Hyödynnä toiminnallisia menetelmiä ja asiakkaiden yksilöllisiä tavoitteita ja toiveita.
 - Ryhmän koko on yhden moniammatillisen tiimin ammattihenkilön ohjaamana enintään 6 asiakasta. Ryhmä koostetaan yksilökuntoutuksen asiakkaista.

Palveluntuottajan tehtävät kuntoutuksen aikana 4/5

- Väliarvointi
 - Järjestä jokaisen (pl. viimeisen) kuntoutusjakson lopussa yksilöllinen tapaaminen asiakkaan ja omaohjaajan kesken kuntoutuksen väliarvointia varten.
- Välitehtävät
 - Suunnittele asiakkaan kanssa yhdessä erilaisia omakuntoutusta tukevia välitehtäviä toteutettaviksi kuntoutusjaksojen välisinä aikoina.
- Väliyhteydenotto
 - Toteuta asiakkaan kanssa yksilökuntoutuksen aikana yhteensä 1–2 väliyhteydenottoa puheluna tai kuvapuheluna, kesto keskimäärin 30 minuuttia/yhteydenotto.
- Huomioitavaa: yhtenä kokonaisuutena tai sopeutumisvalmennuksena toteutuvassa yksilökuntoutuksessa ei toteuteta väliarvointia, välitehtäviä eikä väliyhteydenottoa.

Palveluntuottajan tehtävät kuntoutuksen aikana 5/5

- Verkostotapaaminen
 - Järjestä **tarvittaessa** verkostotapaaminen osana asiakkaan kuntoutusta.
 - Verkostotapaaminen voi toteutua:
 - **palveluntuottajan toimipisteessä kasvokkain** siten, että asiakas ja palveluntuottajan edustajat ovat samassa tilassa. Ulkopuoliset toimijat voivat osallistua verkostotapaamiseen myös kuvapuheluna.
 - tarvittaessa myös **kuvapuheluna** kuntoutusjaksojen välisellä ajalla.
- Loppukeskustelu
 - Viimeisen kuntoutusjakson lopussa järjestetään loppukeskustelu asiakkaan (ja läheisen), omaohjaajan sekä 1–2 moniammatillisen tiimin ammattihenkilön kesken.
 - Loppukeskustelun kesto on 45–60 minuuttia.

Läheisen osallistuminen: aikuisen palvelut 1/3

- Yksi aikuinen läheinen voi osallistua asiakkaan kuntoutukseen enintään 5 vuorokauden ajan asiakkaan kuntoutuspäivien kanssa samanaikaisesti.
- Aikuinen läheinen voi osallistua kuntoutukseen oman valintansa mukaan joko majoituksella **tai** ilman majoitusta **tai** käyntikertoina (enintään 5 kpl).
- Läheisen kuntoutuksen kokonaiskesto on sama sekä yksilökuntoutuksessa että sopeutumisvalmennuksena toteutuvassa kuntoutuksessa.

Läheisen osallistuminen: aikuisen palvelut

2/3

- Läheisen kuntoutuspäivän pituus on vähintään 6 tuntia, kun läheinen osallistuu asiakkaan kuntoutukseen majoituksella tai ilman majoitusta.
- Tästä edellä mainitusta ajasta ohjattua, moniammatillisen tiimin toteuttamaa kuntoutusta on **keskimäärin 5 tuntia/kuntoutuspäivä**, joka sisältää
 - läheiselle **omaa, ohjattua yksilöllistä tai ryhmämuotoista** kuntoutusohjelmaa **2–3 tuntia/kuntoutuspäivä**. Muun ajan läheinen osallistuu asiakkaan kuntoutuspäivän ohjelmaan.

Läheisen osallistuminen: aikuisen palvelut

3/3

- Läheinen voi osallistua asiakkaan kuntoutukseen vaihtoehtoisesti **käyntikertoina**, joita on **enintään 5**.
- Yhden käyntikerran pituus on 2–3 tuntia.
- Järjestä käyntikerran aikana läheiselle **omaa, ohjattua yksilöllistä** tai **ryhmämuotoista** kuntoutusohjelmaa **1–2 tuntia**.
- Muun ajan läheinen osallistuu asiakkaan kuntoutuspäivän ohjelmaan.

Läheisen osallistuminen: lapsen ja nuoren palvelut 1/3

- Pääsääntöisesti kuntoutukseen osallistuu lapsen tai nuoren lisäksi hänen päivittäiseen elämäänsä kuuluvat 1–2 aikuista läheistä.
- Lisäksi voi osallistua 1-2 lapsen tai nuoren sisarusta.
- Läheiset voivat osallistua kuntoutukseen oman valintansa mukaan joko **majoituksella** tai **ilman majoitusta** tai **käyntikertoina**.
- **Lapsen** kuntoutukseen osallistuvat aina yhtä aikaa lapsen kanssa perheen itse valitsemat ja tarpeelliseksi katsomansa perheenjäsenet **koko kuntoutuksen ajan**.
- **Nuoren** kuntoutukseen osallistuvat aina yhtä aikaa nuoren kanssa perheen itse valitsemat ja tarpeelliseksi katsomansa perheenjäsenet **joko koko nuoren kuntoutuksen ajan tai osa-aikaisesti**. Aikuinen läheinen voi osallistua **nuoren asiakkaan** kuntoutukseen vaihtoehtoisesti **käyntikertoina**.

Läheisen osallistuminen: lapsen ja nuoren palvelut 2/3

- Perheen/läheisten kuntoutuspäivän pituus on vähintään 6 tuntia, kun he osallistuvat asiakkaan kuntoutukseen majoituksella tai ilman majoitusta.
- Ohjattua, moniammatillisen tiimin toteuttamaa kuntoutusta on **keskimäärin 4 tuntia/kuntoutuspäivä**, joka sisältää
 - **asiakasperheelle** ohjattua yksilöllistä tai ryhmämuotoista kuntoutusta vähintään 1 tunti/kuntoutuspäivä
 - asiakkaan **aikuisille läheisille** omaa, ohjattua yksilöllistä tai ryhmämuotoista kuntoutusta tarvittaessa vähintään 1 tunti/kuntoutuspäivä
 - asiakkaan **sisarukselle** omaa, ohjattua yksilöllistä tai ryhmämuotoista toimintaa keskimäärin 1 tunti/kuntoutuspäivä, huomioiden sisaruksen ikä, kehitystaso ja valmiudet
 - muun ajan perhe/läheiset osallistuvat asiakkaan kuntoutuspäivän ohjelmaan.

Läheisen osallistuminen: lapsen ja nuoren palvelut 3/3

- Aikuinen läheinen voi osallistua **nuoren asiakkaan** kuntoutukseen vaihtoehtoisesti **käyntikertoina**.
- Yhden käyntikerran pituus on **2–3 tuntia**. Käyntikerran pituus määräytyy nuoren ja hänen läheisensä yksilöllisen kuntoutustarpeen ja kokonaistilanteen mukaan.
- Käyntikerralla läheinen osallistuu nuoren yksilötapaamisiin ja/tai saa moniammatillisen tiimin ohjausta nuoren kuntoutumisen tukemiseksi.

Etäkuntoutus

1/2

- Osa yksilökuntoutuksesta voidaan toteuttaa etäkuntoutuksena reaaliaikaisina kuvapuheluina asiakkaan (ja hänen läheisensä) **arkiympäristössä**.
- Osa asiakkaan ja/tai aikuisen läheisen tai asiakasperheen yksilökuntoutuksesta voidaan toteuttaa etäkuntoutuksena kasvokkaisen kuntoutusjakson aikana palveluntuottajan **toimipisteessä**.
- Etäkuntoutus **ei** ole pakollinen osa palvelua:
 - palveluntuottaja ja asiakas sopivat yhdessä mahdollisesta etäkuntoutuksen käytöstä
 - palveluntuottajalla ei ole velvollisuutta hankkia asiakkaalle laitteita etäkuntoutusta varten.
- Kuvapuheluina mahdollisesti toteutetut ennakko-, väli- ja seurantayhteydenotot eivät sisälly etäkuntoutuksen tuntimääriin.

Etäkuntoutus

2/2

Asiakkaan arjessa ja arkiympäristössä

- Kuvapuhelut korvaavat kuntoutusjakson kasvokkain toteutettavaa ohjelmaa aikuisilla enintään 5 tuntia ja lapsilla ja nuorilla enintään 4 tuntia/kuntoutusjakso
 - etäkuntoutuksena toteutuvan kuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa voi saada, jos etäkuntoutuksen kesto on saman päivän aikana vähintään 4h.

Palveluntuottajan toimipisteessä

- Palveluntuottajan toimipisteessä tapahtuvaa etäkuntoutusta voi sisältyä asiakkaan ja/tai aikuisen läheisen kuntoutukseen enintään 1 h/kuntoutuspäivä, verkostotapaamisessa enintään 2 h/kuntoutuspäivä.

Palveluntuottajan tehtävät kuntoutuksen jälkeen

- Kuntoutuspalaute:
 - Laadi kuntoutuspalaute viimeisen toteutuneen kuntoutusjakson jälkeen ja toimita se Kelaan.
- Seurantayhteydenotto:
 - Toteuta asiakkaan kanssa 1–2 seurantayhteydenottoa puheluna tai kuvapuheluna 1-3 kuukautta kuntoutuksen päättymisen jälkeen.

Yksilökuntoutuksen henkilöstö

1/2

- Moniammatillisen tiimin kokoonpano:
 - erikoislääkäri
 - palvelusta riippuen 4-5 pakollista ammattihenkilöä
 - 4 valinnaista ammattihenkilöä, joista käytetään vähintään kahta.
- Moniammatillisen tiimin kokoonpano **sopeutumisvalmennuksessa**:
 - erikoislääkäri
 - palvelusta riippuen 4 tai 5 pakollista ammattihenkilöä, joista käytetään palvelusta riippuen 3 tai 4.
 - 4 valinnaista ammattihenkilöä, joista käytetään vähintään yhtä.
- Lisäksi mukana on avustavaa henkilöstöä asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Palveluntuottaja käyttää palvelukuvauksessa määriteltyjä ammattihenkilöitä.

Yksilökuntoutuksen henkilöstö

2/2

- Yksi pakollisista ammattihenkilöistä toimii asiakkaan omaohjaajana ja yhteyshenkilönä.
- Valitse ammattihenkilöt niin, että tiimi vastaa parhaiten asiakkaan kuntoutustarpeita ja -tavoitteita.
- Voit vaihdella saman kuntoutuskokonaisuuden eri jaksoilla valinnaisia ammattihenkilöitä asiakkaan tarpeen ja tilanteen vaatimalla tavalla.
- Palvelukuvaukseen kuulumattomien ammattihenkilöiden mahdollinen työpanos ei sisälly kuntoutuspäivän ohjattuun ohjelmaan.
- Pyri palveluntuottajana siihen, että moniammatillisen tiimin jäsenet pysyvät samoina asiakkaan kuntoutuksen ajan.

Yksilökuntoutuksessa käytettävät tilat

- Toteuta yksilökuntoutus, majoitus ja ruokailut palveluntuottajan toimipisteessä, joka on **laitosyksikkö**. Toimipisteessä on oltava yleisessä osassa laitosyksikölle määritellyt tilat ja lupa.
- Lisäksi palveluntuottajan toimipisteessä **on oltava seuraavat tilat**:
 - kuntosali
 - liikuntasali
 - 2 erillistä terapiatilaa
 - allastila
 - Huomioitavaa: aistivammapalveluissa sekä lapsen ja nuoren neurologisten sairauksien ja yleissairauksien palvelussa kuntoutuksen toteutuksessa **voi olla** käytössä allastila, joka sijaitsee samassa palveluntuottajan toimipisteessä.
- Huomioi aistivammapalveluiden erityiset esteettömyysvaatimukset.

Yksilökuntoutuksen majoitus

- Kuntoutus toteutetaan palveluntuottajan toimipisteessä (laitosyksikkö) **majoituksella** (ent. laitoshuone) **tai ilman majoitusta** (avomuotoinen). Asiakas valitsee yöpykö toimipisteessä vai käykö kuntoutuksessa kotoaan.
- Asiakas saa huoneen käyttöönsä heti, kun saapuu majoituspaikkaan kuntoutuksen alkamispäivänä ja saa käyttää huonetta kuntoutuksen päättymiseen saakka.

Tarjouskilpailussa esitetyt kysymykset palvelun toteuttamiseen liittyen

1/6

- **Kysymys:** Kirjoittaako KELA takautuvasti maksusitoutumispäätöksiä? Esimerkiksi Kela tekee päätöksen 16.4.2025 alkaen ja maksusitoumus on ollut voimassa 6.2.2205.
- **Vastaus:** Päätöstä kuntoutukseen ei anneta takautuvalle ajalle. Päätös tehdään ratkaisupäivästä enintään vuoden ajalle / kuntoutussuunnitelman voimassaoloajalle.
Esimerkiksi: Päätöspäivä on 2.4.2026 ja kuntoutussuunnitelma on voimassa 31.12.2026. Päätös annetaan ajalle 2.4.2026 – 31.12.2026.

Tarjouskilpailussa esitetyt kysymykset palvelun toteuttamiseen liittyen

2/6

- **Kysymys:** Liite 1 Palvelukuvauus, kohta 4.1. Palvelutarpeen taso ja määrä selvitetään ennakkoylehteydenotossa ennen kuntoutusjakson alkua" - Pitääkö palvelutarpeen taso kirjata loppupalautteeseen ja mihin kohtaan.
- **Vastaus:** Palvelukuvauksen kuntoutuspalvelun osan luvun 4.1.2 mukaan kaikkien tasoryhmään 2 kuuluvien asiakkaiden palvelutarveperuste kirjataan asiakkaan kuntoutuspalautteeseen. Kuntoutuspalaute KU148-lomakkeessa tiedon voi kirjoittaa esim. kohtaan 6, kuntoutuksen toteutus.

Tarjouskilpailussa esitetyt kysymykset palvelun toteuttamiseen liittyen

3/6

- **Kysymys:** Liite 1 Palvelukuvaus, kohta 5.2.2.Kuntoutuksen sisältö räätälöidään siten, että se vastaa mahdollisimman laajasti asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin". Miten toimitaan tilanteissa, joissa asiakkaan yksilölliset kuntoutustarpeet ja valinnaiset / pakolliset ammattiryhmät eivät kohtaa?
- **Vastaus:** Palvelukuvauksen kuntoutuspalvelun osan luvussa 9 on kerrottu yksilökuntoutuksen henkilöstö, jonka määrittelyssä on otettu huomioon ammattiryhmät, joiden on arvioitu olevan tarkoituksenmukaisia ko. palvelua toteutettaessa. Moniammatillinen tiimi toteuttaa kuntoutuksen yhdessä asiakkaan kanssa. Kuntoutumisen lähtökohtana ovat asiakkaan tarpeet, hänen oma elinympäristönsä sekä mielekäs ja merkityksellinen toiminta arjessa. Jokainen tiimin ammattihenkilö osallistuu omassa roolissaan kokonaisvaltaisesti kuntoutuksen toteutukseen asiakkaan tarpeiden ja kuntoutustavoitteiden mukaisesti. Palvelukuvauksen yleisen osan luvun 7.1.3 mukaan ennakkoyleistydenotossa varmistetaan myönnetyn kuntoutuksen ja aikataulun sopivuus asiakkaalle. Palveluntuottaja kartoittaa samalla asiakkaan kuntoutuksessa tarvitsemansa ammattihenkilöt ja heidän roolinsa. Jos yhteydenotossa ilmenee, että kuntoutus on asiakkaalle toteutusajaltaan tai sisällöltään sopimaton tai toimimaton, sitä ei ole tarkoituksenmukaista aloittaa. Palveluntuottaja on tässä tilanteessa välittömästi yhteydessä Kelaan.

Tarjouskilpailussa esitetyt kysymykset palvelun toteuttamiseen liittyen

4/6

- **Kysymys:** Liite 1 Palvelukuvauus, kohta 5.2.2. Palvelukuvauksessa todetaan "kuntoutuksessa varmistetaan, että asiakas tapaa yksilöllisesti kaikki tilanteessaan tarpeelliset moniammatillisen tiimin ammattihenkilöt". Miten toimitaan niissä tilanteissa, joissa asiakas ei halua tavata tiimiin merkittyjä ammattiryhmien edustajia ja kokee tarvitsevansa enemmän jotain toista terapiamuotoa?
- **Vastaus:** Palvelukuvauksen kuntoutuspalvelun osan luvussa 9 on kerrottu yksilökuntoutuksen henkilöstö eli moniammatillinen tiimi, joka toteuttaa kuntoutuksen yhdessä asiakkaan kanssa. Jokainen tiimin ammattihenkilö osallistuu omassa roolissaan kokonaisvaltaisesti kuntoutuksen toteutukseen asiakkaan tarpeiden ja kuntoutustavoitteiden mukaisesti. Palvelukuvauksen yleisen osan luvun 7.1.3 mukaisesti palveluntuottaja ja asiakas kartoittavat yhteistyössä tarvittavat ammattihenkilöt ja heidän roolinsa **etukäteen**. Lisäksi he arvioivat yhdessä asiakkaan ja palveluntuottajan resursseja, joilla on merkitystä kuntoutuksen sisällön rakentamiseen ja/tai mm. avustavan henkilöstön tarpeeseen kuntoutuksen aikana.

Tarjouskilpailussa esitetyt kysymykset palvelun toteuttamiseen liittyen

5/6

- **Kysymys:** Liite 1 Palvelukuvauus, kohta 10.3.3. Enintään neljä opiskelijaa, yksi opiskelija kerrallaan. Täsmennättekö vielä, millä ajanjaksolla, sisältyykö tähän mukaan optiokaudet?
- **Vastaus:** Palvelukuvauksen yleisen osan luvun 10.3.3 mukaan opiskelija voi toimia moniammatillisen tiimin ammattihenkilön sijaisena lyhytaikaisesti (alle 4 kuukautta) oman ammattialansa tehtävissä. Sijaisena toimiessaan opiskelijalla on oltava suoritettuna kyseisen koulutuksen opintopisteistä hyväksytysti 2/3. Opiskelijasta käytetään opiskelija -nimikettä, ja hänelle on nimettävä saman ammattialan ohjaaja. Kuntoutuspalvelussa **sopimuskauden aikana** voi toimia sijaisena moniammatillisessa tiimissä enintään 4 opiskelijaa. Moniammatillisessa tiimissä ammattihenkilön sijaisena voi toimia vain 1 opiskelija kerrallaan.

Tarjouskilpailussa esitetyt kysymykset palvelun toteuttamiseen liittyen

6/6

- **Kysymys:** Liite 1 Palvelukuvauks: Onko palveluntuottajalla mahdollisuutta kieltäytyä yksittäisen asiakkaan ottamisesta ja millä perusteella sen voi tehdä? Seuraako tästä sanktio?
- **Vastaus:** Lähtökohtaisesti palveluntuottajan on pyrittävä toteuttamaan asiakkaan kuntoutus. Palveluntuottajalla on oikeus kieltäytyä asiakkaasta vain syrjimättömällä perusteella.

Mikä muuttuu -kooste

ENNEN

- Kesto: 9 – 24 vrk.
- Sopeutumisvalmennus 9 vrk.
- Jaksotus pakollinen yli 10 vrk kuntoutuksissa.
- Lasten ja nuorten palveluissa kuntoutuspäivän ohjelma 5 tuntia/vrk.
- Pakollinen kotikäynti tai verkostoneuvottelu.
- Aikuisten tule- ja reumapalvelu sekä yleispalvelu erikseen.
- Henkilöstössä moniammatillinen tiimi, avustava henkilöstö muut ammattihenkilöt.
- Aikuisten palveluissa yli 7-vuotias läheinen.

NYT

- Kesto: 10, 15 tai 20 vrk.
- Sopeutumisvalmennus 5 vrk.
- Jaksotus suosituksena yli 10 vrk kuntoutuksissa.
- Lasten ja nuorten palveluissa kuntoutuspäivän ohjelma 4 tuntia/vrk.
- Suositus verkostotapaamisesta.
- Aikuisten tule-, reuma- ja yleispalvelut yhdistetty.
- Henkilöstössä moniammatillinen tiimi, avustava henkilöstö.
- Aikuisten palveluista yli 7-vuotias läheinen on poistettu.

Kela|Fpa[®]

Laskutus

Suunnittelija Marjo Pikkupeura

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö, Kuntoutusryhmä

Lomakkeet

- Palveluntuottaja käyttää laskutuksessa Kelan laskutuslomakkeita tilityslomake KU 206 ja laskulomake KU 201.
- Palveluntuottaja ei voi käyttää laskutuksessa omia lomakkeitaan.
- Lomake löytyy pdf- muodossa www.kela.fi – yhteistyökumppanit – lomakkeet.

The image displays two screenshots of Kela forms used for invoicing services. The left screenshot shows the 'Tilityslomake KU 206' (Statement Form KU 206), which is used for reporting costs. It includes fields for the provider's name, address, and contact information, as well as a table for recording costs by service type and month. The right screenshot shows the 'Laskulomake KU 201' (Invoice Form KU 201), which is used for invoicing services. It includes fields for the provider's name, address, and contact information, as well as a table for recording costs by service type and month. Both forms are available in PDF format from the Kela website.

Verkkolasku

- Palveluntuottaja voi lähettää kuntoutuksen tilityslaskuja Kelaan verkkolaskuina Finvoice 3.0. standardin mukaisesti. Kelan verkkolaskutusosoite on:

Vastaanottaja: Kela, Kava

Verkkolaskuosoite: 0037024624601000

Välittäjätnunus: 003703575029

Välittäjä: Telia Finland Oyj (Telia/CGI)

- Verkkolaskulla lähetetään tiedot sekä xml-sanomana että pdf-laskuina (ei liitelomakkeina).
- Verkkolaskussa **ei ilmoiteta asiakkaiden henkilötunnuksia**, vaan ne on korvattu kuntoutuspäätösten päätöstunnisteilla.

Huomioitavaa laskutuksessa

- Kela ei suorita maksua, mikäli laskua ei ole toimitettu ja tehty laskutusohjeiden mukaisesti. Laskutusohjeiden mukaisen laskun tekeminen ja toimittaminen on palveluntuottajan vastuulla.
- Laskutusaika on 2 kk kunkin kuntoutusjakson päättymisestä.
- **Kuntoutuslaskuja ei voi toimittaa sähköpostitse.**
- Laskut on tärkeä postittaa niille osoitettuun osoitteeseen Kela, PL 10, 00056 Kela.
- Kuntoutuspalautteet ja tilitykset tulee laittaa lähetyksessä omiksi nipuikseen, jos ne postitetaan samassa kuoressa.
- Jos lasku postitetaan väärään osoitteeseen / toimitetaan Kelan paikallistoimistoon, se postitetaan Kelassa edelleen käsittely-yksikköön.
→ Maksaminen voi viivästyä (ei Kelasta johtuva syy).
- Palveluntuottajille: [Kuntoutustilitysten postitusosoite ja ohjeita laskutukseen](#)

Ohjeita palveluntuottajille

- Laskutuksessa on noudatettava sopimuksen ja hintaliitteen mukaisia laskutusperiaatteita sekä Kelan verkkosivuilla annettuja laskutusohjeita.
 - [Laskutusohje kuntoutuksen palveluntuottajalle | Yhteistyökumppanit | Kela](#)
- Palveluntuottaja on velvollinen seuraamaan Kelan antamia ohjeita laskutuksesta.
- Järjestelmätoimittajille ja palveluntuottajille on laadittu tarkempia ohjeita verkkolaskua koskien.
 - [Finvoice 3.0 soveltamisohje](#)
 - [Ohjeita verkkolaskutukseen kuntoutuksen palveluntuottajille \(kela.fi\)](#)
- Kelan kuntoutuksen palvelukuvauksiin ja niiden tulkintaan liittyvistä asioista voit kysyä osoitteesta: **kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi**
- Kuntoutusjärjestelmän ekstranettiin, palveluntuottajahakuun ja tunnistautumiseen liittyvät tekniset kysymykset sekä verkkolaskuun liittyvät kysymykset: **kuntoutus_jarjestelmat@kela.fi**

Kela|Fpa[®]

Lapsen ja nuoren palvelun hinnat

Asiakkaan palvelujen hinnat

- **Hinta 1, Kuntoutuspalvelu, taso 1**
 - Palvelutarvetaso 1 -asiakkaan kuntoutuspalvelun vuorokausihinta.
 - Hintaa käytetään myös palvelutarvetaso 1 -asiakkaan sopeutumisvalmennuksena toteutuvassa yksilökuntoutuksessa.
- **Hinta 2, Kuntoutuspalvelu, taso 2**
 - Palvelutarvetaso 2 -asiakkaan kuntoutuspalvelun vuorokausihinta.
 - Hintaa käytetään myös palvelutarvetaso 2 -asiakkaan sopeutumisvalmennuksena toteutuvassa yksilökuntoutuksessa.
- **Hinta 3, Kuntoutuspalvelu, etä**
 - Kuvapuheluiden hinta, jos asiakkaan kuntoutuspäivä toteutetaan kokonaan kuvapuheluina

Läheisen palvelun hinnat

- **Hinta 4, Kuntoutuspalvelu, läheinen aikuinen**
 - Aikuisen läheisen ja yli 18-vuotiaan sisaruksen kuntoutuspalvelun vuorokausihinta.
- **Hinta 5, Käyntikerta**
 - Aikuisen läheisen käyntikerran hinta.
 - Aikuinen läheinen voi osallistua nuoren asiakkaan kuntoutukseen vaihtoehtoisesti käyntikertoina
 - Hintalajia käytetään myös lapsiasiakkaan läheisten kuntoutuspäivän laskuttamiseen, jos läheisten kuntoutuspäivä on normaalia lyhyempi asiakkaalle toteutettujen kuvapuheluiden takia.
- **Hinta 6 Kuntoutuspalvelu, läheinen alle 18 v**
 - Alle 18-vuotiaan sisaruksen kuntoutuspalvelun vuorokausihinta.

Asiakkaan ja läheisen majoitushinnat

- **Hinta 7, Majoitus, lapsiasiakas**
 - Majoittuvan lapsiasiakkaan yöpymisvuorokauden hinta.
- **Hinta 8, Majoitus, asiakas, nuori**
 - Majoittuvan asiakkaana olevan nuoren yöpymisvuorokauden hinta.
- **Hinta 13, Majoitus, läheinen aikuinen**
 - Majoittuvan aikuisen läheisen yöpymisvuorokauden hinta.
- **Hinta 14, Majoitus, läheinen alle 18 v**
 - Alle 18-vuotiaan majoittuvan läheisen yöpymisvuorokauden hinta.

Palvelun ja majoituksen hinnoissa huomioitava

- Asiakkaan palvelun hinnat 1 ja 2 sisältävät yhteydenotot sekä asiakkaan avustamisen ja hänen turvallisuudestaan vastaamisen palvelukuvauksen mukaisesti. Koskee myös tilannetta, jolloin asiakas saapuu paikalle jo kuntoutusta edeltävänä päivänä.
- Läheisen palvelun ja käyntikerran hinnat sisältävät turvallisuudesta vastaamisen palvelukuvauksen mukaisesti. Koskee myös tilannetta, jolloin asiakasperhe saapuu paikalle jo kuntoutusta edeltävänä päivänä.
- Majoituksen hinnoissa on huomioitu, että asiakasperhe saa huoneen käyttöönsä heti, kun saapuu majoituspaikkaan kuntoutuksen alkamispäivänä ja saa käyttää huonetta kuntoutuksen päättymiseen saakka.
- Laskuta majoitus vain toteutuneista yöpymisvuorokausista. Jos kuntoutuksen kesto on esim. 5 vuorokautta, laskuta majoitus enintään 4 yöpymisvuorokaudelta.

Asiakkaan ruokailun hinnat

- **Hinta 9, Ruokailu majoituville, asiakas alle 12 v**
 - Hinta sisältää aamiaisen, lounaan, päivällisen ja välipalat.
- **Hinta 10, Ruokailu majoituville, asiakas yli 12 v**
 - 12-vuotiaan ja yli 12-vuotiaan majoittuvan asiakkaan ruokailun hinta, joka sisältää aamiaisen, lounaan, päivällisen ja välipalat.
- **Hinta 11, Ruokailu ei-majoituville, asiakas alle 12 v**
 - Hinta sisältää vähintään yhden aterian sekä 1-2 välipalaa.
- **Hinta 12, Ruokailu ei-majoituville, asiakas yli 12 v**
 - 12-vuotiaan ja yli 12-vuotiaan ei-majoittuvan asiakkaan ruokailun hinta, joka sisältää vähintään yhden aterian sekä 1-2 välipalaa.

Läheisen ruokailun hinnat

- **Hinta 15, Ruokailu majoituville, läheinen yli 12 v**
 - Aikuisen läheisen sekä 12-vuotiaan ja yli 12-vuotiaan sisaruksen ruokailun hinta/hlö. Hintaa sisältää aamiaisen, lounaan, päivällisen ja välipala
- **Hinta 16, Ruokailu majoituville, läheinen alle 12 v**
 - Alle 12-vuotiaan sisaruksen ruokailun hinta. Hintaa sisältää aamiaisen, lounaan, päivällisen ja välipala
- **Hinta 17 Ruokailu ei-majoituville, läheinen yli 12 v**
 - Aikuisen läheisen sekä 12-vuotiaan ja yli 12-vuotiaan sisaruksen ruokailun hinta/hlö. Hintaa sisältää vähintään yhden aterian sekä 1-2 välipalaa.
- **Hinta 18 Ruokailu ei-majoituville, läheinen alle 12 v**
 - Alle 12-vuotiaan sisaruksen ruokailun hinta, joka sisältää vähintään yhden aterian sekä 1-2 välipala
- **Hinta 19 Ruokailu, yksittäinen ateria**
 - Käyntikerroilla tarjottavan yksittäisen aterian hinta

Muut hinnat (lapsen ja nuoren palvelut)

- **Hinta 20, Ennakkoyhteydenotto, peruuntunut kuntoutus**
 - Ennakkoyhteydenoton hinta, jos kuntoutus peruuntuu toteutuneen ennakkoyhteydenoton jälkeen.
- **Hinta 21, Lyhyt kuntoutuspalaute ja seurantapalaute ruotsinkieli**
- **Hinta 22 Kuntoutuspalaute ruotsinkieli**
 - Kuntoutuspalauteen käännöskustannukset ruotsin kielelle, jos ruotsinkielinen asiakas osallistuu suomenkieliseen palveluun.
- **Hinta 23, Lyhyt kuntoutuspalaute ja seurantapalaute saamenkieli**
- **Hinta 24, Kuntoutuspalaute saamenkieli**
 - Kuntoutuspalauteen käännöskustannukset saamen kielelle, jos saamenkielinen asiakas osallistuu suomenkieliseen palveluun.

A woman with short brown hair and glasses is sitting on a grey couch, reading a book with a colorful cover. She is wearing a yellow long-sleeved shirt and red pants. The background shows a wall with several framed pictures and a lamp. The image is partially obscured by a dark, out-of-focus foreground element on the left.

Kela|Fpa[®]

Aikuisen palvelun hinnat

Asiakkaan palvelun hinnat

- **Hinta 1, Kuntoutuspalvelu, taso 1**
 - Palvelutarvetaso 1-asiakkaan kuntoutuspalvelun vuorokausihinta.
 - Hintaa käytetään myös palvelutarvetaso 1 -asiakkaan sopeutumisvalmennuksena toteutuvassa yksilökuntoutuksessa.
- **Hinta 2, Kuntoutuspalvelu, taso 2**
 - Palvelutarvetaso 2-asiakkaan kuntoutuspalvelun vuorokausihinta.
 - Hintaa käytetään myös palvelutarvetaso 2 -asiakkaan sopeutumisvalmennuksena toteutuvassa yksilökuntoutuksessa.
- **Hinta 3, Kuntoutuspalvelu, etä**
 - Kuvapuheluiden hinta, jos asiakkaan kuntoutuspäivä toteutetaan kokonaan kuvapuheluin.

Läheisen palvelun hinnat

- **Hinta 4, Kuntoutuspalvelu, läheinen aikuinen**
 - Aikuisen läheisen ja yli 18-vuotiaan sisaruksen kuntoutuspalvelun vuorokausihinta.
- **Hinta 5, Käyntikerta**
 - Aikuisen läheisen käyntikerran hinta.
 - Aikuinen läheinen voi osallistua nuoren asiakkaan kuntoutukseen vaihtoehtoisesti käyntikertoina
 - Hintalajia käytetään myös lapsiasiakkaan läheisten kuntoutuspäivän laskuttamiseen, jos läheisten kuntoutuspäivä on normaalia lyhyempi asiakkaalle toteutettujen kuvapuheluiden takia.

Asiakkaan ja läheisen majoituksen hinnat

- **Hinta 6, Majoitus, asiakas**
 - Majoittuvan asiakkaan yöpymisvuorokauden hinta.
- **Hinta 9, Majoitus, läheinen aikuinen**
 - Majoittuvan aikuisen läheisen yöpymisvuorokauden hinta.

Palvelun ja majoituksen hinnoissa huomioitavaa

1/2

- Asiakkaan palvelun hinnat 1 ja 2 sisältävät yhteydenotot sekä asiakkaan avustamisen ja hänen turvallisuudestaan vastaamisen palvelukuvauksen mukaisesti. Koskee myös tilannetta, jolloin asiakas saapuu paikalle jo kuntoutusta edeltävänä päivänä.
- Läheisen palvelun ja käyntikerran hinnat sisältävät turvallisuudesta vastaamisen palvelukuvauksen mukaisesti. Koskee myös tilannetta, jolloin asiakasperhe saapuu paikalle jo kuntoutusta edeltävänä päivänä.

Palvelun ja majoituksen hinnoissa huomioitavaa

2/2

- Asiakkaan palvelun hinnat sisältävät yhteydenotot sekä asiakkaan avustamisen ja hänen turvallisuudestaan vastaamisen palvelukuvauksen mukaisesti. Koskee myös tilannetta, jolloin asiakas saapuu paikalle jo kuntoutusta edeltävänä päivänä.
- Läheisen palvelun ja käyntikerran hinnat sisältävät turvallisuudesta vastaamisen palvelukuvauksen mukaisesti. Koskee myös tilannetta, jolloin asiakasperhe saapuu paikalle jo kuntoutusta edeltävänä päivänä.
- Majoituksen hinnoissa on huomioitu, että asiakasperhe saa huoneen käyttöönsä heti, kun saapuu majoituspaikkaan kuntoutuksen alkamispäivänä ja saa käyttää huonetta kuntoutuksen päättymiseen saakka.
- Laskuta majoitus vain toteutuneista yöpymisvuorokausista. Jos kuntoutuksen kesto on esim. 5 vuorokautta, laskuta majoitus enintään 4 yöpymisvuorokaudelta.

Asiakkaan ja läheisen ruokailun hinnat

- **Hinta 7, Ruokailu majoituville, asiakas**
 - Hinta sisältää aamiaisen, lounaan, päivällisen ja välipalat.
- **Hinta 8, Ruokailu ei-majoituville, asiakas**
 - Hinta sisältää vähintään yhden aterian sekä 1-2 välipalaa.
- **Hinta 10, Ruokailu majoituville, läheinen aikuinen**
 - Majoittuvan aikuisen läheisen ruokailun hinta. Hinta sisältää aamiaisen, lounaan, päivällisen ja välipalaa.
- **Hinta 11 Ruokailu ei-majoituville, läheinen aikuinen**
 - Ei-majoittuvan aikuisen läheisen ruokailun hinta. Hinta sisältää vähintään yhden aterian sekä 1-2 välipalaa.
- **Hinta 12 Ruokailu, yksittäinen ateria**
 - Käyntikerroilla tarjottavan yksittäisen aterian hinta.

Muut hinnat

- **Hinta 13, Ennakkoyhteydenotto, peruuntunut kuntoutus**
 - Ennakkoyhteydenoton hinta, jos kuntoutus peruuntuu toteutuneen ennakkoyhteydenoton jälkeen.
- **Kuntoutuspalauteen käännöskustannukset ruotsin kielelle, jos ruotsinkielinen asiakas osallistuu suomenkieliseen palveluun.**
 - Hinta 14, Lyhyt kuntoutuspalaute ja seurantapalaute ruotsinkieli
 - Hinta 15 Kuntoutuspalaute ruotsinkieli
- **Kuntoutuspalauteen käännöskustannukset saamen kielelle, jos saamenkielinen asiakas osallistuu suomenkieliseen palveluun**
 - Hinta 16, Lyhyt kuntoutuspalaute ja seurantapalaute saamenkieli
 - Hinta 17, Kuntoutuspalaute saamenkieli.

Kela|Fpa[®]

Laskutusohjeita

Palvelutarpeen taso

- Palvelukuvaus, kohdassa 4.1. todetaan: "Palvelutarpeen tasoa voi tarkentaa asiakkaan ensimmäisen kuntoutusjakson aikana, mutta ei enää sen jälkeen"
- Jos asiakkaan toimintakyky heikkenee jaksojen välissä (tullut sisälle palveluluokka 1, mutta seuraavalla jaksolla palveluluokka 2), voiko palveluluokan muutoksesta neuvotella / ilmoittaa?
- Pääsääntö on, että taso/hinta määritellään samaksi koko jaksolle. Jos kuitenkin asiakkaan toimintakyky olennaisesti heikkenee kokonaisuuden aikana, voi nosto olla **poikkeuksellisesti** mahdollinen loppujaksojen osalta. Näissä tilanteissa palveluntuottaja perustelee noston kesken kuntoutusjakson kuntoutuspalautteeseen ja on tarvittaessa Kelaan yhteydessä.

Asiakas saapuu kuntoutukseen jo edellisenä päivänä, yöpymismaksu

- Palvelukuvaus, kohta 7.2. Jos asiakas saapuu kuntoutukseen jo edellisenä päivänä, voit periä asiakkaalta yöpymismaksun" - eli laskutetaan suoraan asiakasta yksi yö, ei Kelaa?
- Palvelukuvauksen yleisen osan luvun 7.2.1 mukaan jos asiakas saapuu paikalle jo kuntoutusta edeltävänä päivänä, palveluntuottaja järjestää asiakkaalle majoituksen kuntoutuspalvelun osassa määritetyissä tiloissa. Palveluntuottaja varmistaa tällöin myös asiakkaan turvallisuuden.
- Palveluntuottaja voi periä yöpymisestä asiakkaalta erillisen yöpymismaksun.

Kuntoutus keskeytyy

- Palvelukuvaus: Jos jakso keskeytyy asiakkaan terveydentilasta riippumattomasta syystä, onko palveluntuottajalla oikeutta laskuttaa jakso loppuun, palveluntuottaja on varannut resurssit jakson toteutukseen?
- Palveluntuottaja laskuttaa vain toteutuneesta kuntoutuksesta aiheutuneet kustannukset. Jos asiakas keskeyttää kuntoutuksen, palveluntuottaja laskuttaa kuntoutuksesta aiheutuneet kustannukset kuntoutuksen keskeytymiseen saakka.

Kuntoutuspalvelun toteuttaminen ja laskuttaminen, kun asiakas sairastuu äkillisesti 1/2

- Palvelukuvauksen yleisessä osassa kappaleessa 'Kuntoutuspalvelun toteuttaminen ja laskuttaminen' ohjeistetaan, miten toimitaan, jos **asiakas tai läheinen sairastuu äkillisesti kuntoutusta edeltävänä iltana klo 16 jälkeen tai kuntoutuspäivän aamuna.**
- Vaihtoehdot ovat:
 - Palveluntuottaja siirtää asiakkaan kuntoutuspäivän toiseen ajankohtaan ja laskuttaa päivästä sen toteuduttua.
 - Palveluntuottaja toteuttaa sairastumispäiväksi suunnitellun kuntoutuksen sisällöstä sen osuuden, joka on asiakkaan kuntoutuskokonaisuuden kannalta keskeisintä sisältöä. (katso tarkemmat ohjeet palvelukuvauksesta)
 - Palveluntuottaja jättää päivän kokonaan toteuttamatta eikä laskuta sairastumispäivästä.

Kuntoutuspalvelun toteuttaminen ja laskuttaminen, kun asiakas sairastuu äkillisesti 1/2

- Voit laskuttaa muita kuin edellä mainittuja kuntoutuksen hintalajeja äkillisen sairastumisen tilanteissa vain, jos asiakas tai läheinen tai sisarus on käyttänyt kyseisiä palvelun osia. Tällaisia ovat muun muassa muun muassa sisaruksen kuntoutuspalvelun vuorokausihinta sekä asiakkaan, aikuisen läheisen ja sisaruksen majoitus ja ruokailu.
- Majoituksen laskuttaminen on mahdollista vain asiakkaan ja/tai läheisen toteutuneilta yöpymisvuorokausilta. Äkillisen sairastumispäivän jälkeen olevista sairauspäivistä ei voi laskuttaa mitään kustannuksia.

Siirtymävaiheen laskutus

Palveluntuottajalla on voimassa oleva sopimus ja on saanut uuden sopimuksen

- Sopimuksen mukaan palveluntuottaja sitoutuu toteuttamaan sopimuksessa mainituin ehdoin myös sellaiset yksittäisille kuntoutujille tehtyjen päätösten mukaiset jaksoissa järjestettävät kuntoutuspalvelut, joissa loppuosa jaksoista toteutuu sopimuskauden päätyttyä. Nämä palvelut korvataan sopimuksen mukaisesti. Palvelussa noudatetaan tällöin vuonna 2021–2025 voimassa olevaa sopimusta, palvelukuvausta ja hintoja.
- Jos päätös on annettu vuonna 2025 ja kuntoutuksen toteutus alkaa vuonna 2026, niin kuntoutus toteutetaan uuden sopimuksen, palvelukuvauksen ja hintojen mukaan.

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuksen hyödyn arviointi

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö, Kuntoutuspalvelujen ryhmä

Mitä on kuntoutuksen hyödyn arviointi ja raportointi?

- Mittareilla kerättävää tietoa kuntoutujan kokemasta elämänlaadusta, masennusoireista ja työkyvystä kuntoutuksen alussa ja lopussa sekä kuntoutuksen tavoitteiden toteutumisesta.
- Palveluntuottaja arvioi lisäksi kuntoutuksen oikea-aikaisuutta kuntoutujan työ- tai opiskelukyvyn tai yleisen toimintakyvyn näkökulmasta sekä kuntoutuksen asiakkaalle tuottamaa hyötyä.
- Kuntoutuksen hyödyn raportoinnissa kerätään myös rekistereistä seurantatietoa kuntoutujan elämäntilanteesta ennen kuntoutusta ja sen jälkeen.

Kuntoutuksen hyödyn arviointi ja raportointi – palveluntuottajan tehtävät

1. Ilmoita organisaatiosi hyödyn arvioinnin ja raportoinnin yhteyshenkilö Kelaan osoitteeseen **tulos(at)kela.fi**, jos yhteyshenkilöä ei vielä ole.
2. Pyydä asiakkaalta suostumus kuntoutuksen hyödyn arvioinnin tutkimukseen osallistumisesta ja lähetä allekirjoitettu suostumuslomake Kelaan. (Samaan paikkaan kuin muutkin asiakasta koskevat asiakirjat, esim. kuntoutuspalaute.)
 - Suostumusta pyydetään lomakkeella [Suostumuslomake KU5](#)
3. Toteuta kuntoutuksen aikana palvelukuvauksessa määritellyt hyödyn arvioinnin mittaukset.
4. Toimita kunkin vuoden aikana toteutetut arviointimittaukset raportointivuoden tietojen toimittamisen määräaikaan (31.3.) mennessä Kelaan ”Kuntoutuksen tuloksellisuuden seurannan” -käyttöliittymän avulla.

Lisätietoja ja apua ongelmiin

- Onko sinulla kysyttävää kuntoutuksen hyödyn arvioinnista tai tietojen toimittamisesta? Ota yhteyttä **tulos(at)kela.fi**!
- Ohjeita ja koulutusvideoita tietojen toimittamiseen löydät osoitteesta [Tietojen kerääminen ja toimittaminen kuntoutuspalveluissa – Yhteistyökumppanit - kela.fi](#)
- Julkaistut kuntoutuksen hyödyn arvioinnin raportit löydät osoitteesta [Malli kuntoutuksen hyödyn arviointiin – Yhteistyökumppanit - kela.fi](#)

Kuntoutuksen hyödyn arviointi vaativassa lääkinnällisessä moniammatillisessa yksilökuntoutuksessa

- Kelalle toimitetaan seuraavat kuntoutuksen hyödyn seurantatiedot:
 - **GAS-menetelmä** (Tavoitteet asetetaan kuntoutuksen alussa ja niiden toteutumisen arviointi ja raportointi Kelaan tehdään kuntoutuksen päätösvaiheessa.)
 - Elämänlaatumittari: **WHOQOL-BREF** (Kyselylomake täytetään ja raportoidaan kuntoutuksen alku- ja päätösvaiheessa.)
 - Masennusoireiden vakavuusaste: **BDI-21** (Beck Depression Inventory), väestötutkimukseen soveltuva versio. (Kyselylomake täytetään ja raportoidaan kuntoutuksen alku- ja päätösvaiheessa.)
- Kuntoutuksen lopun mittaukset toteutetaan ja raportoidaan Kelaan vain, jos edellisestä arvioinnista on kulunut yli kolme kuukautta.
- **HUOM!** Sopeutumisvalmennuksena toteutettava yksilökuntoutus (5 vrk) ei sisälly kuntoutuksen hyödyn arviointiin ja raportointiin.

Kela|Fpa[®]

Nostoja palvelukuvauksen yleisestä osasta v. 2026 alkavat palvelut

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö, Kuntoutuspalvelujen ryhmä

Palvelukuvauksen yleinen osa

- Kelan kuntoutuksen palvelukuvaus sisältää 2 osaa:
 - kuntoutuspalvelun osa ja
 - yleinen osa.
- Osat täydentävät toisiaan ja niitä molempia sovelletaan samanaikaisesti Kelan järjestämän kuntoutuksen toteuttamisessa.
- Kuntoutuspalvelun osa on **ensisijainen** yleiseen osaan nähden ja mahdollisten tarkennusten osalta palveluntuottaja noudattaa **kuntoutuspalvelun osan mukaista menettelyä**.
- Kuntoutuksen palvelukuvaukset sitovat palveluntuottajaa osana Kelan ja palveluntuottajan välistä sopimusta.
- Palveluntuottaja on velvollinen ensisijaisesti noudattamaan voimassa olevaa kuntoutustoimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä ja siinä mahdollisesti tapahtuvia muutoksia.

Palvelukuvauksen yleisessä osassa on tietoa mm.

- Kuntoutuksen toteutukseen liittyvää yleistä tietoa
- Asiakkaan henkilötietojen käsittelystä ja säilytyksestä
- Etäkuntoutuksen toteuttamisesta
- Dokumentaatiosta ja kuntoutuksen toteutukseen liittyvästä kirjaamisesta
- Kuntoutuspalautteen sisällöstä ja sen laatimisesta
- Henkilöstömuutoksista ja henkilöstön sijaisuuksista sopimuskauden aikana
- Kuntoutuksen aikaisesta tulkkauksesta
- Kuntoutuksen toteuttamisessa käytettävistä tiloista ja majoituksesta
- Ruokailun toteuttamisesta
- Palveluntuottajan laatutyöstä, toiminnan seurannasta ja tarvittavista luvista sekä vakuutuksista
- Hyödyn arvioinnista ja raportoinnista
- Asiakasturvallisuuteen liittyvistä asioista
- Kuntoutukseen liittyvistä vakuutuksista
- Kuntoutuskustannusten laskutuksesta ja maksamisesta, mm. asiakkaan sairastuessa äkillisesti
- Auditoinnista

Lisäksi yleisessä osassa on

- Kuntoutuksessa käytettävä sanasto
- Liite ammatti- ja tehtävänimikkeistä.

Etäkuntoutuksen toteutus

Etäkuntoutuksen toteutus

- Luku sisältää tietoa ja ohjeita:
 - kuvapuheluiden ja verkkokuntoutuksen toteutuksesta
 - laitteista, sovelluksista, teknisestä tuesta
 - yksityisyyden suojan turvaavasta tilasta etäkuntoutuksessa
 - tietoturvasta, tietosuojasta ja saavutettavuudesta
 - turvallisuudesta etäkuntoutuksen aikana
 - sairastumisesta etäkuntoutuksen aikana
 - asiakkaan osallistumisesta etäkuntoutukseen ulkomailta.

Nostoja yleisestä osasta

1/4

- Palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinti
 - Palveluntuottajan, joka tuottaa terveydenhuollon palveluja, on noudatettava sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa koskevaa lainsäädäntöä (741/2023).
 - Palveluntuottaja vastaa siitä, että palveluntuottaja ja palveluyksikkö on rekisteröity kyseisen lain edellyttämällä tavalla.
- Laadunhallinta ja toiminnan seuranta
 - Lukuun on lisätty vaatimus palveluntuottajan omavalvontasuunnitelmasta ja -ohjelmasta
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) mukaisesti palveluntuottajan tehtävänä on valvoa palvelun laatua, asianmukaisuutta ja asiakas- ja potilasturvallisuutta.
 - Palveluntuottaja laatii omavalvontasuunnitelman ja omavalvontaohjelman sekä nimeää vastuuhenkilön lain edellyttämällä tavalla.

- Asiakkaalle laadittava kuntoutuspalaute
 - Kuntoutuspalauteen laatimiseen on **uusi lomake KU148**, jota käytetään 1.1.2026 alkavissa palveluissa. Lomake löytyy Kelan verkkosivuilta.
 - Laaditaan viimeisen kuntoutusjakson päätyttyä.
 - Palaute on oltava Kelassa perillä postitse lähetettynä 2 viikon kuluessa.
- Lyhyt kuntoutuspalaute
 - Toimitetaan asiakkaalle kuntoutuksen keskeytyessä tai toteutuessa useammassa kuin 1 jaksossa, jos tarvitaan kirjallinen dokumentti kuntoutukseen osallistumisesta ja sen edistymisestä.
 - Toimitetaan Kelaan vain, jos asiakkaan kuntoutus on keskeytynyt tai asiakkaan kuntoutumiseen liittyy jotain erityistä tiedotettavaa Kelalle.
- Seurantapalaute
 - Laaditaan, kun palveluntuottajan ja asiakkaan välinen viimeisin seurantayhteydenotto on toteutunut.

Nostoja yleisestä osasta

3/4

- Tilojen remontointi
 - Palveluntuottajan tulee ilmoittaa Kelaan milloin remontti alkaa ja remontin arvioitu päättymisen.
 - Väistötilan tulee aina olla Kelan etukäteen hyväksymä.
- Henkilöstön ensiapuvalmius
 - Henkilöstöltä vaadittu ensiapukoulutus voi olla Suomen Punaisen Ristin (SPR) tai muun vastaavan tahon ensiapukoulutuksia tarjoavan yrityksen järjestämä koulutus.
 - Ensiapukoulutuksen tulee olla voimassa palvelukuvauksen määritteiden mukaisesti.
- Ammatti- ja tehtävänimike -liite
 - Päivitetty vastamaan nykyisiä koulutuksia ja vanhentuneet koulutusmäärittelyt on poistettu.

Nostoja yleisestä osasta

4/4

- Palveluntuottajalla on oltava asiakasta ja kuntoutukseen osallistuvaa läheistä varten seuraava vakuutusturva:
 - Toiminnan vastuuvakuutus
 - Potilasvakuutus
 - Ryhmämuotoinen tapaturmavakuutus.

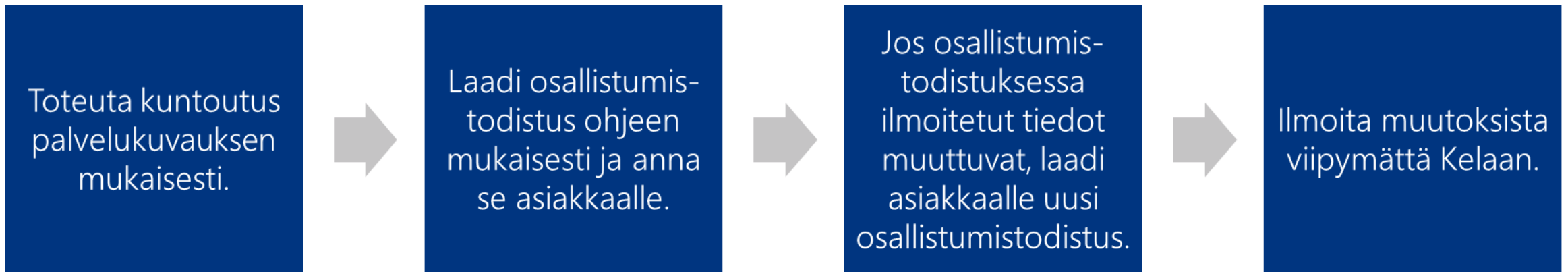
Kuntoutusraha turvaa toimeentulon kuntoutuksen aikana

Erikoissuunnittelija Isa Hasa

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö, Työkykyryhmä

Miten palveluntuottajana toimit, että kuntoutukseen osallistuvan asiakkaan kuntoutusraha maksetaan oikein ?

Kuntoutuspalvelut ohjeita- palveluntuottajille osiosta löydät ohjeet Miten toimin, jotta kuntoutukseen osallistuvan asiakkaan kuntoutusraha maksetaan oikein

Kuntoutusraha

Asiakas voi saada kuntoutusrahaa myöntöedellytysten täyttyessä

- Kasvokkaisen yksilökuntoutuksen ajalta
 - Kesto yhteensä 10, 15 tai 20 vrk
 - Sopeutumisvalmennus 5 vrk
- Etäkuntoutuksena toteutuvan kuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa voi saada, jos etäkuntoutuksen kesto on saman päivän aikana vähintään 4h.

Asiakas ei voi saada kuntoutusrahaa

- Ennakkoyhteydenoton ajalta.
- Väliyhteydenottojen tai seuranta-yhteydenottojen ajoilta.

Lisätietoa kuntoutusrahasta löydät:

[Kuntoutusraha | Henkilöasiakkaat | Kela](#)

Kuntoutusrahan hakeminen

Asiakas voi hakea kuntoutusrahaa

- asiointipalvelu [OmaKelassa](#)
- lomakkeella [KU112](#) (kuntoutusraha)
- tarvittaessa hakemus voidaan vastaanottaa Kelassa myös suullisesti
 - Liitteet (esim. osallistumistodistus) voi toimittaa OmaKelassa.
- Kuntoutusrahan hakuaika on 6 kuukautta.
[Näin haet kuntoutusrahaa | Henkilöasiakkaat | Kela](#)

Kuntoutusrahan määrä

- Perustuu [vuosituloon](#)
 - Jos tuloja ei ole tai ne ovat vähäisiä, on kuntoutusrahan määrä vähintään vähimmäismääräinen
 - Asiakas voi arvioida kuntoutusrahan määrän Kelan verkkosivuilla [kuntoutusrahan laskurilla](#).
- Vuonna 2026 kuntoutusrahan vähimmäismäärä on 31,99 e/pv
 - Asiakas voi saada vähimmäismääräisen kuntoutusrahan lisäksi myös harkinnanvaraista ylläpitokorvausta 9e/pv, jos kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuu asiakkaalle ylimääräisiä kustannuksia (esimerkiksi matka-, vaate- tai jalkinekustannuksia).

Kuntoutusrahan maksaminen

1/2

Maksetaan

- Kuntoutusrahaa maksetaan omavastuuajan jälkeen kuntoutukseen osallistumisen ajalta jokaiselta arkipäivältä, joita ovat kalenterin ns.mustat päivät (tavanomainen moniammatillisen yksilökuntoutuksen omavastuu aika on 1 pv).
 - Jos kuntoutusjaksoon sisältyy sunnuntai tai arkipyhä, ei niiden ajalta voi saada kuntoutusrahaa.
 - Kuntoutusrahassa ei ole omavastuuaikaa, kun vanhempi osallistuu lapsensa kuntoutukseen eli kuntoutuspäätös on tehty lapselle ja päätös koskee myös vanhempaa/vanhempia. Laissa ei ole lapsen ikää koskevaa rajoitusta, joten omavastuuaikaa ei ole myöskään täysi-ikäisen lapsensa kuntoutukseen osallistuvalla vanhemmalla.
 - Läheisen osallistuessa muun läheisen kuin lapsensa kuntoutukseen, omavastuu aika määräytyy tavanomaisesti kuntoutuspalvelun ja sen keston, ja kuntoutusrahan hakijan kuntoutuksen alkamishetken tilanteen mukaisesti.

Kuntoutusrahan maksaminen

2/2

Maksetaan

- Kuntoutusjakson jälkeen, kun selvitys kuntoutukseen osallistumisesta on saatu Kelaan (yleensä osallistumistodistus)
 - Asiakas voi toimittaa osallistumistodistuksen Kelaan OmaKelassa.
- Jos työnantaja maksaa kuntoutuksen ajalta palkkaa, kuntoutusraha maksetaan yleensä työnantajalle palkkaa vastaavalta osalta
 - Työnantaja ilmoittaa kuntoutusajan palkanmaksusta Kelaan .

Ennakkonpidätys

- Henkilökohtaisen veroprosentin mukaan.
- Kuitenkin vähintään 25%, ellei muutosverokorttia etuutta varten ole esitetty.
- Ylläpitokorvaus on veroton.

Erityishoitoraha – vaihtoehto kuntoutusrahalle

Korvaa **lyhytaikaista tai tilapäistä** ansionmenetystä, joka aiheutuu huoltajan osallistumisesta alle 16-vuotiaan lapsen sairaudesta tai vammasta johtuvaan hoitoon tai kuntoutukseen.

Erityishoitorahaa voi saada, kun

- hoitoon tai kuntoutukseen osallistuminen kestää matkoineen vähintään 4 tuntia päivässä ja
 - poissaolo on palkaton.
-
- Ei ole omavastuuaikaa.
 - Voidaan maksaa kuntoutuksen ajalta molemmille huoltajille.
 - Ei makseta työnantajalle.

Erityishoitorahan hakeminen ja määrä

- Hakuaika on 4 kuukautta.
- Hakemuksen liitteeksi tarvitaan kuntoutuksen ajalta:
 - Lääkärintodistus D TAI
 - osallistumistodistus tai muu selvitys kuntoutukseen osallistumisesta (selvityksessä mm. tiedot kuntoutuksesta, sen perustumisesta lakiin ja tiedot huoltajan osallistumisesta kuntoutukseen).
- Erityishoitorahan ja kuntoutusrahan määrä eroaa suuremmissa tuloluokissa.
 - [kuntoutusrahan laskuri](#)
 - [erityishoitorahan laskuri](#)
- Erityishoitorahan maksamiselle on enimmäisaika.
 - Lisätietoa määrästä ja enimmäisajasta: [Erityishoitorahan määrä ja maksaminen | Henkilöasiakkaat | Kela](#)

Kiitos osallistumisesta!

Kuntoutuspalvelujen ryhmä, kuntoutusryhmä, työkykyryhmä
kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi

Kela|Fpa[®]